

12. října 2013

FILOSOFIE A ETIKA V SOCIÁLNÍ PRÁCI

FILOSOFIE

- ✘ z řeckého *filein* – milovat / *sofia* – moudrost
- ✘ touhu po vědění, které by obsáhlo celou skutečnost a vyjevilo člověku smysl jeho života, počínání a usilování
- ✘ původním zdrojem je každodenní zkušenost, ztráta pocitu samozřejmosti, údiv a pochybování

Etika

- × filosofická disciplína,
- × praktická filosofie: cílem etiky není pouhá teoretická diskuse, ale správné jednání (teoretická řešení tedy musí vyústit do praxe),
- × je vědou o mravnosti,
- × předmětem jejího zkoumání je nejen zkoumání mravního chování jednotlivců i společnosti, ale také úvahy o změně hodnot a posuzování těchto změn

Morálka

- ✘ o morálce se většinou mluví ve smyslu hodnocení konkrétního jednání,
- ✘ představuje pravidla lidského jednání (zatímco etika zkoumá podstatu a původ těchto pravidel),
- ✘ morálka reprezentuje popisovou a předpisovou stránku mravnosti

Dělení etiky

- × deskriptivní etika (cílem je popis mravních rozhodnutí a hodnot),
- × normativní etika (zkoumá normy, jimiž se lidé ve svém mravním rozhodování řídí),
- × metaetika (cílem je diskuse o jazyce, kterým se o morálce hovoří),
- × aplikovaná etika (např. etika lékařská, novinářská, etika sociální práce; oblast aplikované etiky jednotlivých oborů bývá někdy označována jako etika profesní)

Vybrané morální kategorie

- × dobro (etice jde především o dobro, od něhož lze pak odvodit, co bude dobré nebo správné jednání),
- × svědomí (osobní přesvědčení založené na přijetí určitých morálních norem),
- × hodnota (obecný pojem pro všechno, čeho si ceníme nebo vážíme)

SVĚDOMÍ JAKO MORÁLNÍ KATEGORIE

- × reakce jednotlivce na mravní principy a normy
 - + **poznávací procesy** (poznání původu a významu norem, kterými se člověk řídí)
 - + **hodnotící momenty** (schopnost posuzovat vlastní činy i úmysly)
 - + **emocionální komponenty** (vědomí povinnosti, lítosti, viny, snaha o nápravu apod.)